

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI KONU TESTİ

9.
SINIF

8'li

48
ADET

Her Öğrenci Özeldir

KONU TESTİ
ÜNİTE DEĞERLENDİRME
KONU TARAMA

EDEBİYAT, TÜRK EDEBİYATININ DÖNEMLERİ EDEBİYAT-BİLİM İLİŞKİSİ

1. Aşağıdaki parçaların hangisinde edebî metne özgü nitelikler ağır basmaktadır?

- A) Kara deliklerin çok fazla maddeye sahip olmasından dolayı kütle çekimi çok güçlüdür. Bu inanılmaz kütle çekimi ile gezegenleri, yıldızları, büyük güneşleri, ışığı ve hatta zamanı bile bükerek, kendine çekip yutar.
- B) İhtiyar adam, çocukların hâlini canlandırdı gözünde: Çocuklar büyük bir gürültüyle okuldan çıkıp bağırsa çağırışa evlerine koşuyorlardı. Acıkmış olmalıydılar. Daha dışarıdayken kendileri için hazırlanan yemeğin kokusunu alıyor, sevinç çılgınlıkları atarak pencerelerin önünden koşup geçiyorlardı.
- C) Hepimiz temiz bir beldede yaşamak isteriz. Ama en büyük temizliğin kirletmemek olduğunu bildiğimiz hâlde her nedense temizlik kurallarına özen göstermeyiz. Oysa buna özen göstersek ve kendi evimizin önünü süpürsek temiz bir toplum oluşturmak için bir adım atmış oluruz.
- D) Kanuni Sultan Süleyman, çevreye gönderdiği akıncılarla, Macar ordusunun yardım almasını önledi. Türk ordusu, 28 Ağustos 1526'da Mohaç Ovası'na geldi. Başta Kanuni, Veziriazam İbrahim Paşa olmak üzere ordunun bütün komutanlarıyla, eski ve tecrübeli askerlerinin katıldığı bir savaş meclisi toplandı.
- E) Sosyal fobi, bireyin sosyal ortamlarda herhangi bir eylem yaparken utanç duyacağı duruma düşeceğini düşünerek kendini küçük düşürecek bir şey yapma korkusu olarak tanımlanabilir. Bu durum kızarma, terleme, ellerin titremesi şeklinde ortaya çıkabilir.

- 2. ---, dış dünyadaki varlıklardan, yaşanmış olaylardan veya yaşanacaklardan yola çıkılarak belli bir sanatçı tarafından meydana getirilen ve sözcüklerden oluşan kurumsal yapıya verilen isimdir.**

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tarihî eser   B) Edebî metin
C) Kültürel yapı   D) Bilimsel metin
E) Öğretici metin

- 3. İnsanlar faydalanmaya yönelik ve çıkar elde etmek için de ürünler ortaya koymuşlardır. Yaratıcılık istemeyen, öğrenme yoluyla kazanılıp el becerisiyle yapılan bu ürünler sanat eseri değil, zanaat ürünüdür. Belli bir araç yardımıyla ve belirli bir el becerisiyle sürdürülen ---, ---, ---, --- gibi meslek dallarına zanaat denir.**

Bu parçada boş bırakılan yerlere, aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) marangozluk   B) duvarcılık
C) oymacılık   D) çinicilik
E) heykeltıraşçılık

- 4. --- Türk edebiyatı, divan edebiyatı ve halk edebiyatı olmak üzere iki kolda incelenir.**

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sözlü kültür etkisinde gelişen
B) Batı uygarlığı etkisinde gelişen
C) İslamlık öncesi dönemde gelişen
D) İslamiyet etkisinde gelişen
E) Yazılı kültür etkisinde gelişen

- 5. Edebî metinlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) İşlenmiş, incelmış, gelişmiş ve estetik bir anlatımı vardır.
B) Dil daha çok, alıcıyı harekete geçirme işlevinde kullanılır.
C) İnsanda güzel duygular, hayaller ve zevkler uyanır.
D) Ait olduğu toplumun sosyal ve kültürel özelliklerini taşır.
E) Mecazlı ifadeler, yan anlamlar, yeni çağrışım ve duygu değerleriyle süslenen dili vardır.

6. Edebî eserler ile bilimsel eserler arasında yapılan aşağıdaki karşılaştırmalardan hangisi yanlıştır?

- A) Edebî eserlerde öznellik, bilimsel eserlerde nesnellik öne çıkar.
- B) Edebî eserler çok anlamlılığa açıktır, bilimsel eserler ise tek bir anlam taşır.
- C) Edebî eserlerin gerçek bir dünyası vardır, bilimsel eserlerin ise hayali ve kurmaca bir dünyası vardır.
- D) Edebî eserlerin amacı güzelliğe ulaşmak, bilimsel eserlerin amacı ise gerçeklere, doğrulara ulaşmaktır.
- E) Edebî eserlerde dil genellikle sanatsal işlevde, bilimsel eserlerde ise göndergesel işlevde kullanılır.

7. Edebiyatla ---- arasındaki ilişkiye, bir de şair ve yazarın, dünyaya, insanlara bakış açısını göz önünde bulundurarak bakmalıyız. Bir şair ve yazarın görüş ve düşünceleriyle, iyi kötü, uzak yakın düşünce disiplinlerinden biriyle ilişkisi vardır ve o, yapıtlarına, bu görüşlerini ister istemez yansıtabacaktır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) coğrafya
- B) psikoloji
- C) sosyoloji
- D) tarih
- E) felsefe

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) Koşma, semai, varsağı, mani gibi nazım biçimleri halk edebiyatı döneminde kullanılmıştır.
- B) Tanzimat edebiyatı, kendinden önceki dönemin etkisinde kalan, kısa süreli bir edebî dönemdir.
- C) Servetîfünun edebiyatı, 1896-1901 yılları arasında etkili olmuştur.
- D) Divan edebiyatında Arap ve Fars edebiyatının yoğun etkisi vardır.
- E) Millî edebiyat döneminde eserlerde Anadolu'ya ve ulusal konulara yer verilmiştir.

- 9. • Yüksek zümre edebiyatı, salon edebiyatı, klasik Türk edebiyatı gibi farklı isimlerle de anılmıştır.
- Aruz ölçüsünün tercih edildiği bu edebiyat anlayışında, gazel, kaside, mesnevi, rubai, şarkı, tuyuğ gibi çeşitli nazım biçimleri kullanılmıştır.

Bazı özellikleri verilen edebî dönem, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat edebiyatı
- B) Halk edebiyatı
- C) Fecriati edebiyatı
- D) Divan edebiyatı
- E) Millî edebiyat

10. ----, ----, ----, ---- gibi eserler, İslamiyet Dönemi'nin ilk ürünlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede boş bırakılan yerlerden birine getirilemez?

- A) Kutadgu Bilig
- B) Divanü Lügati't-Türk
- C) Köktürk Yazıtları
- D) Atabetü'l-hakayık
- E) Divan-ı Hikmet

- 11. Söz vermiştim kendi kendime: Yazı bile yazmayacaktım. Yazı yazmak da, bir hırsan başka ne idi? Burada namuslu insanlar arasında sakın, ölümü bekleyecektim; hırs, hiddet, neme gerekti? Yapamadım. Koştum tütüncüye, kalem kâğıt aldım. Oturdum. Adanın tenha yollarında gezerken canım sıkılırsa küçük değnekler yontmak için cebimde taşıdığım çakımı çıkardım. Kalem yonttum. Yonttuktan sonra tuttum öptüm. Yazmasam deli olacaktım.”

Sait Faik Abasıyanık'ın bir eserinden alınan bu parçada anlatılanlardan yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Edebiyatın bilimsel gelişmelerden etkilenmediğine
- B) Edebiyatçıların ortaya koyduğu görüşlerin öznel olduğuna
- C) Edebiyata başlamanın bazen nedensiz olduğuna
- D) Edebiyat ürünleri vermenin yazar için temel ihtiyaçlardan biri olduğuna
- E) Edebî eseri besleyen en önemli unsurun hayal gücü olduğuna

EDEBİYATIN GÜZEL SANATLARLA İLİŞKİSİ, METİNLERİN SINIFLANDIRILMASI

1. Öğretici metinlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgi vermek amacıyla yazılan metinlerdir.
- B) Hayatın gerçeklerini, tarihî olayları, felsefi düşünceleri ve bilimsel gerçekleri anlatır.
- C) Dil, göndergesel işlevinde kullanılır.
- D) Her okunuştta okurda farklı izlenimler oluşturur.
- E) Açıklayıcı ve tartışmacı anlatım türleri ağırlıklı olarak kullanılmıştır.

2. Ulusların geçmişte oluşturdukları kültür ürünlerini, yaptıkları savaşları, kurdukları siyasal ve ekonomik ilişkileri yöntemli bir biçimde inceleyen, geçmişe ait olayları yer ve zaman göstererek gerçeğe uygun biçimde açıklayan bilim dalına ---- denir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) felsefe
- B) tarih
- C) psikoloji
- D) edebiyat
- E) sosyoloji

3. Aşağıdakilerden hangisi olaya bağlı metinlerden biri değildir?

- A) Biyografi
- B) Masal
- C) Tiyatro
- D) Hikâye
- E) Roman

4. I. Kendini ifade etme isteği
II. İnsanları eğitime düşüncesi
III. Para kazanma arzusu
IV. Doğaya şekil verme duygusu
V. Gerçekleri ortaya çıkarma amacı

Yukarıdakilerden hangi ikisi güzel sanatların ortaya çıkış nedenlerindendir?

- A) I ile II
- B) II ile III
- C) I ile IV
- D) III ile V
- E) IV ile V

5. I. Bir zemin üzerine çizgiler çizme suretiyle yapılan sanattır.
II. Sesleri melodi hâline getirme sanattır.
III. Bir hikâyenin sahnede oyuncular tarafından temsil edilmesi sanattır.
IV. Müziğe uyularak yapılan ritmik hareketlerdir.

Numaralanmış cümlelerde tanımı verilmeyen güzel sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tiyatro
- B) Dans
- C) Resim
- D) Müzik
- E) Mimarlık

6. I. Harekete biçim verilerek oluşturulan sanatlar. (Fonetik sanatlar)
II. Maddi ihtiyaçları karşılamak üzere yapılan el hünleri gerektiren iş. (Zanaat)
III. Maddeye biçim verilerek oluşturulan sanatlar. (Plastik sanatlar)
IV. Sesi ve kelimeleri kullanarak oluşturulan sanatlar. (Ritmik sanatlar)
V. Edebiyat, müzik, resim, heykel, mimarlık gibi insanda coşku ve hayranlık uyandıran sanatların ortak adı. (Güzel sanatlar)

Numaralanmış cümlelerdeki bilgi yanlışının giderilmesi için araç içindeki kavramlardan hangilerinin yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ile II
- B) II ile III
- C) I ile IV
- D) III ile V
- E) IV ile V

7. ----, duygu, düşünce ve hayalleri dil aracılığıyla güzel, etkili ve belli bir biçim çerçevesinde anlatan sanat dalıdır. Güzel sanat dallarından biridir. Kurgusal bir nitelik taşır. Konusu insan, malzemesi ise dildir. Dili kullanarak estetik bir ürün ortaya koyar. Kişinin duygu, düşünce ve hayallerini yansıtır. Kültürün parçasıdır.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Edebiyat
- B) Tarih
- C) Felsefe
- D) Sosyoloji
- E) Psikoloji

8. Yüksek, çıplak, mavi, dümdüz, dimdik duvarlar... Gözümün hiçbir görüş köşesi yok ki içine bir duvar parçası girmesin. Hep ve yalnız onları görüyorum. Onlardan kaçan gözlerim onlarla karşılaşır. Baktıkça uzuyor, yükseliyor, sertleşiyor ve korkak, yumuşak bakışlarıma kaskatı çarpıyorlar, gözlerimi ezecekler. Başım döndü. Deniz gibi yayılıyor ve beni çevreliyorlar. Serinliklerini hissediyorum. Denizde, çıplak vücudumu saran dalgaların birdenbire taş kesilmeleri gibi, duvarları giyiyorum. Hiç kıvıldamıyorlar. Bütün bu hastahenenin sessiz, hareketsiz, soğuk, bomboş anlarını onlar dolduruyor. Gözlerimi, onlardan kaçmak için yastığa da kapatamıyorum. Arkama uzanacaklarını, üstüme abanacaklarını sanıyorum. Ve onlara sürekli bakıyorum. İçime serin mavilikler doluyor. Şuurları varmış gibi duruyorlar ve her an büyük bir felaket yapmaya hazırlanmış hâlde, avlarının korkusuyla eğlenmek ve amaçlarını gerçekleştirmek için acele etmiyorlar. Bu parçadan hareketle bir edebiyat tarihçisinin edebî metinleri incelerken ---- yararlandığını söyleyebiliriz.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) coğrafyadan B) psikolojiden
C) tarihten D) felsefeden
E) biyolojiden

9. I. Estetik kaygılarla ortaya konması
II. Dönemin özelliklerini yansıtması
III. Kendine özgü bir iletişim aracı olması
IV. Sanatçının yorumunu yansıtması
V. Toplumsal bir ihtiyacı karşılaması

Güzel sanatları diğer eserlerden ayıran en önemli özellikler yukarıdakilerden hangileridir?

- A) I ile II B) II ile III C) I ile IV
D) III ile V E) IV ile V

10. Aşağıdakilerden hangisi anlatmaya ve göstermeye bağlı metinlerin ortak özelliklerinden değildir?

- A) Her iki metin türü de giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşur.
B) Her iki metin türü de bir olay veya bir durum çevresinde gelişir.
C) Her iki metin türünde de dil daha çok, şiirsel işlevinde kullanılır.
D) Her iki metin türünde de insanların başlarından geçen ya da geçebilecek nitelikteki olaylar gösterilir.
E) Her iki metin türü de diyaloglardan oluşur.

11. I. Tiyatro - ritmik sanatlar
II. Resim - plastik sanatlar
III. Heykel - işitsel sanatlar
IV. Bale - dramatik sanatlar
V. Edebiyat - fonetik sanatlar

Yukarıdaki eşleştirmelerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdaki sanat dallarından hangisi edebiyatla daha yakından ilgilidir?

- A) Mimari B) Resim C) Heykel
D) Sinema E) Biyoloji

13. ---- metinlerde yan anlam bakımından zengin, metin I
içerisinde farklı anlamlar kazanmaya uygun kelime ve
kelime grupları kullanılır. ---- eserlerde nesnel, açıkla-
II
yıcı ve anlaşılır bir dil kullanılır. ---- metinlerde ise dü-
III
şünceyi dile getiren kavramlar öne çıkar.

Bu parçadaki numaralı boşluklara aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Edebî	Bilimsel	Felsefi
B)	Öğretici	Edebî	Bilimsel
C)	Sanatlı	Tarihî	Bilimsel
D)	Tarihî	Tasavvufi	Felsefi
E)	Felsefi	Öğretici	Edebî

14. I. Dans - hat - edebiyat - halıcılık
II. Mimari - müzik - resim - sinema
III. Heykel - çinçilik - bale - karikatür
IV. Tiyatro - kumaş boyama - hat - resim
V. Mimari - edebiyat - oymacılık - çinçilik

Yukarıdaki gruplardan hangisi sadece güzel sanatların çeşitlerini kapsamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

DİLİN KULLANIMINDAN DOĞAN TÜRLERİ, İLETİŞİM VE ÖGELERİ

1. Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılmasına iletişim denir. İletişim, insan hayatının olmazsa olmaz gerçeklerindendir. İnsanlar arasındaki iletişim daha çok, dil ile gerçekleşmektedir. Çünkü en kolay, en etkili iletişim aracı dildir. Kültürün bir ögesi olan dil, insanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma sistemidir. Yani dil, insanın var olduğu dünyayı anlamayı ve anlatmayı sağlayan bir iletişim aracıdır.

Bu parçada dil ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmiştir?

- A) En önemli bir iletişim aracı olduğundan
- B) Değişmeye ve gelişmeye açık bir yapısının olduğundan
- C) En eski iletişim aracı olduğundan
- D) İnsan hayatının vazgeçilmez bir parçası olduğundan
- E) Kültür öğelerini taşımada köprü vazifesi üstlendiğinden

2. Bir gün Hoca'nın canı helva çekmişti. Ama parası yoktu. Bakkala gider, yutkunarak sorar:

- Bakkalbaşı, sende un var mı?
- Var.
- Yağ ile şeker de var mı?
- Onlar da var.
- Bre mübarek, ne duruyorsun öyleyse, helva yapıp yesene!

Bu fıkra ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlış?

- A) Bağlam, bir bakkal dükkânıdır.
- B) "Bakkalbaşı sende yağ var mı?" sözü iletidir.
- C) "Bre mübarek, ne duruyorsun öyleyse helva yapıp yesene" sözü dönüttür.
- D) Nasrettin Hoca ile komşusu hem alıcı hem gönderici konumundadır.
- E) Kaynak, Nasrettin Hoca'dır.

3. Ey Türk ordusunun iklimden iklime, diyardan diyara koşan, gazadan gazaya geçen zabiti! Sen eski Roma Lejyonlarının başında, meçhulden meçhule giden kadim kahramanlar gibisin. Her gün yeni bir yangını genç, kızıl, coşkun kanlarını boşaltarak söndüren sensin. İstiklal Savaşımızın bu ilk bayramını senin tekrar dönüşünü selamlamak için yapıyoruz. Ana topraklara sızan cömert, civanmert kanın ufkumuzda bir kurtuluş şafağı oldu. Birinci İnönü'nden beri, o şafak felaketli alınlarımız karşısında parlayıp duruyor. Bunun için, o büyük günün yıl dönümünde, herkesten evvel elimizi sana uzatıyor, bize hayat ve istiklal bahşeden aziz, mübarek ellerini minnetle sıkarak herkesten önce seni tebrik ediyoruz.

Bu parçada dil, hangi işlevde kullanılmıştır?

- A) Sanatsal işlevde
- B) Göndergesel işlevde
- C) Heyecana bağlı işlevde
- D) Dil ötesi işlevde
- E) Kanalı kontrol işlevinde

4. İletişimin, dille gerçekleştirilen iletişim, jest ve mimiklerle gerçekleştirilen iletişim; resim, şekil, çizgi gibi sembollerle gerçekleştirilen iletişim; imgelerle gerçekleştirilen iletişim gibi türleri vardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi jest ve mimiklerle gerçekleştirilen iletişime örnek olabilir?

- A) Doktorun hastasını tedavi etmek için reçete yazması
- B) Trafik polisinin trafiği yavaşlatmak için sağ kolunu omuz hizasından aşağıya doğru indirmesi
- C) Civcivin yumurtadan çıkar çıkmaz yürümesi
- D) Havaların ısınmasıyla kırlarda papatyaların görülmeye başlanması
- E) Ayşe'nin, yeğeninin doğum gününü kutlamak için pasta alması

5. Kültür, bir ulusun veya bir topluluğun tarihsel süreç içinde oluşturduğu her türlü ortak değerdir. Dil ve edebiyat da kültürün bir parçasıdır. Edebiyatın en önemli malzemesi olan dil, edebiyat ve kültürün taşıyıcısıdır. Bundan dolayı dil, kültür ve edebiyat birbirine bağlıdır. Dil ayrıca kültürün ve edebiyatın diğer birçok unsurunu da bünyesinde barındırır ve kuşaktan kuşağa aktarır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmiştir?

- A) Kültürü dil ve edebiyatın ayakta tuttuğundan
B) Dil ve kültürün edebiyata yansımından
C) Kültürü meydana getiren unsurlardan
D) Toplumlari ayakta tutan kültürel değerlerden
E) Dil, edebiyat ve kültür ilişkisinden

6. Dil, insanların ürettiği ve kullandığı araçlara benzemez. İnsan kendisinin ürettiği araçlara istediği biçimi verebilir, onu istediği gibi kullanabilir, değiştirebilir. Ama dilin doğal yapısı buna engel olur. Çünkü dil yapay bir araç değildir. Dolayısıyla maddi bir araç gibi oluşturulamaz. Oluşturulmaya çalışıldığı zaman doğallığı yok olur, kendi kendini üretmez. Onun kendine özgü bir takım kuralları vardır. İnsanlar bu kurallara uyarak dilden yararlanabilirler. Kısaca dil, ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) doğal bir araçtır
B) kültürel bir varlıktır
C) gelişmiş bir iletişim vasıtasıdır
D) kuşaklar arasında bir köprüdür
E) duygu ve düşünceleri taşıyan bir araçtır

7. Aynı meslek veya topluluktaki insanların ortak dilden ayrı olarak kullandıkları özel dil veya söz dağarcığına ---- denir. Örneğin tıp alanını düşünelim. Bu alanda çalışanların kendi aralarında kullandıkları bazı sözler buna girer.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) ağız
B) şive
C) lehçe
D) jargon
E) argo

8. I. Bir dilin tarihsel, bölgesel, siyasal sebeplerden dolayı ses, yapı ve söz dizimi özellikleriyle ayrılan kolu.
II. Aynı dil içinde ses, şekil, söz dizimi ve anlamca farklılıklar gösterebilen, belli yerleşim bölgelerine özgü olan konuşma dili.
III. Aynı meslek veya topluluktaki insanların ortak dilden ayrı olarak kullandıkları özel dil veya söz dağarcığı.
IV. Her yerde ve her zaman kullanılmayan veya kullanılmaması gereken çoklukla eğitimsiz kişilerin söylediği söz veya deyim.

Yukarıdaki cümlelerde aşağıdaki terimlerden hangisinin tanımı yapılmamıştır?

- A) Argo
B) Ağız
C) Lehçe
D) Jargon
E) Şive

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkçenin şivelerinden değildir?

- A) Özbekçe
B) Azerice
C) Gagauzca
D) Yakutça
E) Tatarca

10. Alışveriş yapmak için girdiğiniz dükkânda satıcı, kurdanın ucuna taktığı küçük peynir parçasını bize doğru uzatarak

– Peynirin tadına bakmak ister misiniz, diye sordu.

Bu parçada altı çizili bölüm iletişimin hangi ögesidir?

- A) Gönderici
B) Alıcı
C) İleti
D) Dönüt
E) Kanal

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde konuşma diline özgü niteliklere yer verilmemiştir?

- A) Oğlum dikkat et, o güzelim vazoyu kırcan!
B) Gecenin bu saatinde tornavidayı napçan ki torna-vida arıyon?
C) Dayım gelmeden şuradan şuraya bir adım bile atmam.
D) Bahçede tek başına ne yapıyosun olum, buraya gelsene!
E) Öğretmen hepimizin çok çalışması gerektiğini söyledi.

ANLATIM TEKNİKLERİ, DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

1. I. Ödüllendirmek, üst konumdaki biri veya birilerinin, ast konumdaki biri veya birilerine övgüde bulunmasıdır. Yani her şeyden önce iki birey arasında sosyal konum farkı söz konusudur. Bence insanlar arasında konum farkı olması doğru değildir. Dolayısıyla ödüllendirmek ve ödül beklemek de bu bağlamda yanlıştır.
- II. Sanatçı, güzelliği oluşturan değil, keşfeden adamdır. Çünkü sanat zaten var olan bir niteliği, güzelliği araştırmaktır. Söz gelişi güzel bir ağacın resmini yaparak veya onu kelimelerle tasvir ederek güzelle ulaşamaz. Ağaç sadece bir işarettir. Güzelliğe bu işaretten hareketle ulaşmak gerekmektedir. Duyularımızla kavradığımız güzel ağaç, biz farkında değildir ama sürekli değişme hâlinindedir. Gerçek güzellik, ağacın değişen niteliklerinde değil, değişmeyen özündedir.

I. ve II. paragraflarda aşağıdakilerin hangisinde verilenlere sırasıyla başvurulmuştur?

- A) Tartışmacı - açıklayıcı
B) Betimleyici - öyküleyici
C) Tartışmacı - betimleyici
D) Kanıtlayıcı - öyküleyici
E) Tartışmacı - öyküleyici

2. İlimde, sanatta, kültür ve teknikte ilerlemiş milletlerin dilleri de zengindir. Dilleri zengin olan milletler büyük sanatçılar çıkarır. Fuzuli'nin şiirlerinde kullandığı sözcük sayısı on dokuz bindir. Batı edebiyatının üç dehası İngiliz Shakespeare, Fransız Hugo ve Alman Goethe eserlerinde çok değişik kelime kullanan edebiyatçılardır. Bunlardan Shakespeare, eserlerinde toplam 17.677 farklı kelime kullanmıştır. Bu kelimelerden 1.770 tanesini de ilk defa o kullanılmıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
B) Tartışma
C) Örneklendirme
D) Betimleme
E) Tanık gösterme

3. Umberto Eco, roman okumayı, anlatı ormanında gezinmek olarak düşünür. Ormanda karşınıza çıkan her ağaç, hangi tarafından geçeceğiniz konusunda size seçenek sunacaktır. Her tercihinizden sonra ise karşınıza bir başka ağaç, yani bir başka seçim fırsatı gelecektir. Sonuçta, hiçbir okurun bir romanı okuyuşu, diğerleriyle tamamen aynı olmayacaktır. Ama bambaşka da olmayacaktır. Ne de olsa içinde gezinti yaptığı, aynı ormandır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanımlamaya
B) Öykülemeye
C) Tartışmaya
D) Tanık göstermeye
E) Benzetmeye

4. Fuzuli'nin şiirlerinde kullandığı sözcük sayısı yaklaşık on dokuz bin. Fuzuli, 16. yüzyılda imkânsızlıklar içinde Türkçe, Arapça ve Farsça şiirler yazmış; astronomi, tıp, siyer, tarih alanında eser kaleme almıştır. Halbuki günümüzde üniversiteden mezun olan, eli kalem tutan aydın dediğimiz insanların kelime sayısı iki üç bin geçmiyor. Fuzuli'nin kelime hazinesi günümüz aydınlarından altı yedi kat daha zengin. Dolayısıyla o, bugüne göre hayatı, altı yedi kat daha geniş yaşıyordu, daha fazla algılıyordu, daha fazla mutluydu, daha fazla acı çekiyordu...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Karşılaştırma
B) Tartışma
C) Öyküleme
D) Betimleme
E) Benzetme

5. Sözlüklere baktım. Gemileri bağlamak için rıhtıma konan demir silindire “iskele babası” diyorlar. Bence sözlüklerin de bilmediği şeyler var. İskele babası; dalgaya, yağmura, fırtınaya, gemilerin halatlarına rağmen sapa sağlam durur iskelenin üstünde. Onlar belki de ayrılıp giden her gemiyi özliyordur. İşte bunu bilmez sözlükler.

Bu parçanın anlatımında

- I. koşul öne sürme
- II. insana özgü nitelikleri doğaya aktarma
- III. düş gücünden yararlanma
- IV. öznellik
- V. deyimlere başvurarak anlatımı güçlendirme

niteliklerinden hangileri söz konusu değildir?

- A) I ve II
- B) I ve V
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

6. Yazarken, olabildiğince süsten uzak, yalın bir biçemi tercih ediyorum. İstiyorum ki yazdıklarım okunurken akıp gitsin. Tökezlemesin okur, kolaylıkla içselleştirebilsin yazılarımı. Ne denli başarabiliyorum bunu bilmiyorum. Çünkü bizde okurun yazara dönüşü, Batılı ülkelere oranla çok sınırlı. Ancak fuarlara veya imza günlerine gidersek öğreniyoruz okurların düşüncelerini. Okuduğu ve beğendiği bir yapıtın yazarını arayıp ona düşüncelerini iletme anlayışı yok bizde. Oysa yazarın buna gereksinimi var. Olumlu ya da olumsuz eleştirileri öğrenmeli yazar. Batı’da bir Balzac, bir Schiller, bir Falubert okurun denetiminden geçtiği için büyük yazar olmuşlardır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Koşul belirtilmiştir.
- B) Olasılık dile getirilmiştir.
- C) Karşılaştırma yapılmıştır.
- D) Kişisel kanılar dile getirilmiştir.
- E) Örneklemeye başvurulmuştur.

7. Ölüm düşüncesi gerçekten korkulacak bir düşüncedir. İnsanı bir kere yakalarsa, onun dehşetinden kurtulmak kolay olmaz. Ama çalışıyorsanız, hedefinize ilerliyorsanız bu düşünce size yaklaşmaz. Alain “Hayatı dolu, birtakım işlere kendini kaptırmış adamın ölümden korkusu yoktur; hayatları boşalmış işsiz kalmış insanlar ölümden korkar.” der.

Yukarıdaki parçanın anlatımında düşünceyi geliştirmek için yazar aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Tanımlama
- B) Karşılaştırma
- C) Örneklendirme
- D) Tanık gösterme
- E) Benzetme

8. Bizim köy, sarp kayalıklarla çevrilidir. Uzaktan bakıldığında bu kayalar, bir testere ağzını andırır. Güneşin çekilmesiyle birlikte kayalıklar morarır. Hafif hafif esen rüzgârla saman kokusu yayılır köye. Derken, derin bir sessizlik... Yamaçlardaki evlerde cılız gaz lambalarının titrek ışıkları...

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki yolların hangisine başvurulmamıştır?

- A) Sıfatlardan yararlanma
- B) Benzetme sanatına yer verme
- C) Bitirilmemiş cümleler kullanma
- D) Gözlemlere yer verme
- E) İnsana özgü bir niteliği doğaya aktarma

9. Atımızın bir tayı olmuştu. Bir gün tay, çok hastalandı. Çok üzuldüm. Annemle birlikte sabaha kadar tayın başında bekledim. Annem bir şeyler mırıldanıyordu; dua mıydı, ağıt mıydı anlayamıyordum. Sabahın ilk ışıkları belirmeye başladı. Tay, kalan son gücüyle başını kaldırdı. Sanki benden bir şeyler istiyor gibiydi. Önüne içi su dolu bir kova koydum. Dudaklarını suya değdirip çekti. Son bir kez bana bir şeyler anlatmak istercesine hüzünle baktı. Başını otların üstüne koydu. Baş, ikinci vaktinde bir ayçiçeği gibi eğilmişti.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Benzetmeden
- B) Öykülemenen
- C) Kişileştirmeden
- D) Betimlemenen
- E) Örneklemeden

PARAGRAFIN YAPISI, ANA DÜŞÜNCE, YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. (I) Kültürü oluşturan önemli unsurların başında geldiğinden dil, bir toplumun kültürü içinde şekillenen tüm birikimleri temsil edecek işlev yüklenmektedir. (II) Günlük alışkanlıklar, öfkeler, sevinçler ve değer yargıları dil yoluyla ifade edilmekte ve tanımlanmaktadır. (III) Dilin öğrenilmesi, toplumsal çevreyle ilgilidir. (IV) Çocuğun toplumsal yani dilsel çevresi olmadan dil edinmesi olası görülmemektedir. (V) Başka bir ifadeyle, dilsel etki-leşim, kültürel bağlamın varlığıyla gerçekleşir ve değer kazanır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Birçok sanatçı gibi Abdülhak Şinasi de divan şiirlerinden seçmeler yaptığı bir kitap oluşturmuş. (II) Onun seçkisinde, divan şairi olmayıp aruzla yazmış yeni şairlerimizden de (Ahmet Haşim, Yahya Kemal Beyatlı gibi) dizeler alıntılanması beni durdurdu. (III) Aruz, evet, divan şiirinin veznidir ama her aruzla yazılmış olan şiir, divan şiiri değildir. (IV) Kimi divan şairlerinde ise halk şiirine karşı özel bir ilgi vardır. (V) Yahya Kemal ve Ahmet Haşim bizim Batılı şairlerimizdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. (I) Bizde çok yazmak, bir ozanın küçümsenmesine yol açar. (II) İşin kolayına kaçmak gibi algılanır çok yazmak. (III) Kendini yinelemiyorsa ondan umut kesilmemelidir. (IV) Edebiyat tarihinde çok yazarak özgünlüğü yakalamış yığınla ozan vardır. (V) Kaldı ki ozanın değerini eksiksiz ölçen bir terazi henüz yapılmamıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre "Oysa çok yazan bir ozan değişik arayışların içinde olabilir." cümlesi getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Toplumun zihniyeti, uzun yıllar içinde oluşan bir nehir yatağı gibi olup kolay kolay değişmez. Bir şiir de dönemindeki zihniyetin ve geleneğin etkisiyle ortaya çıkar. Bu nedenle başarılı olmak ve ilgi görmek isteyen bir sanatçı, ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) gelenekten yararlanmalı ve dönemindeki hâkim zihniyeti yapıtlarına yansıtmalıdır
B) yapıtlarını kendinden önceki sanatçılardan farklı bir dille kaleme almalıdır
C) sanatından ödün vermeden özgün eserler ortaya koymalıdır
D) yapıtlarında toplumun dertlerini deşmekten elden geldiğince kaçınmalıdır
E) toplumsal baskılardan kurtulmak için daha özgür ortamlar aramalıdır

5. Bir derginin kapağında "Eleştirmensiz Olur mu?" başlığını görünce hemen açıp okumaya başladım dergiyi. Ama ne göreyim! Konuşmacılar havanda su dövmüşler. Yazarların hiçbirisi dersine çalışmamış, eleştirmen saydıkları kişiler hakkında yüzeysel yargılarda bulunup geçmişler. Konuşmalarda "eleştiri ve eleştirmen azlığının nedenleri"ni ara ki bulasın! Sadece, eleştirmen yok, deyip duruyorlar.

Bu parçada yazarın, sözünü ettiği yazarları eleştirmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tartıştıkları konularda bir fikir birliğine varamamaları
B) Değerlendirmelerinde kişisel kanılarını ön planda tutmaları
C) Eleştirmenliği tartışılır kişileri en iyi eleştirmen olarak sunmaları
D) Ele aldıkları konularda derin bir araştırma yapmadan değerlendirmelerde bulunmaları
E) Sanatçıyla eleştirmeni birbirine düşman kişiler olarak göstermeleri

6. Bana kalırsa tiyatro işlevini henüz tamamlamadı. Daha, genç kitlelere gitmesi de gerekiyor onun. Maalesef bu hedefe biz bugün itibarıyla ulaşmış değiliz. Ülkemizin kırsallarında tiyatronun t'sini dahi bilmeyen insanlar var hâlâ. Birakin kırsal kesimleri, büyük kentlerin merkezlerinde yaşayan ama tiyatroyu görmeyen insanlarla karşı karşıyayız. Öyleyse, insan yaşamı devam ettiği sürece tiyatro da var olacak, işlevini sürdürecektir. Çünkü insanı anlatıyor.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak söylenmiştir?

- A) Tiyatronun toplumun eğitiminde nasıl bir işlevi vardır?
- B) Ülkemizde tiyatro kültürünü geniş kitlelere kazandırmak için neler yapılabilir?
- C) Günümüzde tiyatronun işlevini tamamladığı görüşüne katılıyor musunuz?
- D) Büyük kentlerde yaşadığı hâlde bazı insanlar tiyatroya neden ilgi göstermiyor?
- E) Ülkemizdeki tiyatro salonlarının hızla kapanmasını neye bağlıyorsunuz?

7. Doğal olarak kültür her nesilde birtakım değişimlere uğrar. Çünkü her nesil kendi yaşam deneyimiyle eskilerden işe yaramayan bazı şeyleri atar. Kendi bulduğu yenilikleri kültüre katar ve bu sayede toplumda ilerlemeler sağlanır. En ilkel kabileler düzeyinde bile kültürlerinde değişiklik olmayan bir toplumun varlığı düşünülemez. Bu değişimler daha çok başka kültürlerle temas sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Toplumların başka kültürlerle ilişki kurması sonucu kültürlerinin değiştiği
- B) Toplumların kültürel kazanımlarının nesilden nesile aktarıldığı
- C) Toplumların geçmişten kalan ve işlevini yitiren kültürel değerleri terk ettiği
- D) Toplumların kültürlerinin, tecrübelerle zaman içinde zenginleştiği
- E) Toplumların kendilerine özgü, değişmeyen kültürel değerlerinin bulunduğu

8. İlk köprüler Çin'de yapılmış, oradan Hindistan'a ve dünyaya yayılmıştır. Mısır'da MÖ yapılmış kemere benzer köprülere rastlanmaktadır. Eski Yunanlılar kemer şeklini bilmelerine rağmen bunu yapılarında kullanmamışlar, mimaride ilerlemelerine rağmen ancak birkaç köprü inşa etmişlerdir. Romalıların yaptıkları köprülerin ilki ahşap olup tarihi MÖ 621'e kadar uzanır. MÖ 200 civarında taş köprülerin inşası başladıysa da ahşap olanlara da devam edilmiştir. Taş olanlardan günümüze kadar gelenler de mevcuttur. 19. yüzyılda çeliğin ucuzlaması ve kaynak tekniğinin gelişmesiyle köprü inşasında önemli ilerleme kaydedilmiştir.

Bu parçadan köprülerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Yapımında farklı malzemeler kullanıldığına
- B) Geçmişinin çok eskilere dayandığına
- C) Farklı tekniklerle yapıldıklarına
- D) Kimi eski köprülerin günümüze kadar geldiğine
- E) En çok köprüyü Yunanlıların yaptığına

9. "Klasik" sözcüğü edebiyatta en az iki ayrı anlamda kullanılıyor: "Zaman içinde değerini yitirmeyen" ve "Eski Yunan ve Latin edebiyatlarının bir dönemini oluşturan akım." Daha yaygın olan, birinci anlamıdır: Zaman içinde değerini yitirmeyen yapıtlar. Türkçede bu anlamı karşılamak için daha çok "büyük yazarlar" ve "büyük yapıtlar" kavramları kullanılıyor; "klasik" sözcüğü en çok "dünya klasikleri"ni akla getiriyor. Gerçi son dönemlerde "klasik Türk yazarları" gibi tamlamalara rastlanır oldu ve bununla daha çok, romancılar kastediliyor.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) "Klasik" sözcüğünün edebiyatta değişik anlamlara geldiği
- B) Türkçede "klasik yapıtlar" anlamında "büyük yapıtlar" sözünün kullanıldığı
- C) Ülkemizde klasik sözünün daha çok, dünya klasiklerini çağrıştırdığı
- D) Türk edebiyatında klasik sayılabilecek değerde bir yapıt bulunmadığı
- E) "Klasik Türk yazarları" sözünün bizde çoğunlukla romancılar için kullanıldığı

1. Faruk Nafiz, ilk şiirlerini Birinci Dünya Savaşı başlarında yayımladı. Daha ahenkli bulduğu için ilk şiirlerini sade bir dille fakat aruz ölçüsüyle yazdı. Aruzu Türkçeye başarılı bir şekilde uyguladı. 1918 yılında çıkan *Şarkın Sultanları* adlı kitabındaki şiirleri aruz ölçüsüyle yazdı. İlk dönem şiirlerinde Servetifünun ve Fecriati şairlerinin etkisi vardır. 1919 yılında çıkardığı *Dinle Neyden* adlı kitabında ise "Beş Hececiler" in eğilimlerini sundu, bu kitaptaki şiirlerde hece ölçüsünü kullandı. Faruk Nafiz, heceyi sıradanlıktan ve dağınıklıktan kurtararak ona yeni, değişik düzenler ve zengin şekiller vermiştir. Hem aruzla hem de heceyle yazdığı şiirlerinde Türkçeyi güzel, ahenkli bir şekilde kullanmıştır. Yahya Kemal, Faruk Nafiz'in şiirlerinden "Bir lübbüdü cihânda elezz-i lezâizin / Her mısra-ı güzîdesi Faruk Nafiz'in" diye övgüyle söz eder.

Bu yazı aşağıdaki türlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Biyografi   B) Makale   C) Destan
D) Mektup   E) Gezi yazısı

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirsizlik adılı kullanılmıştır?

- A) Orada daha ne kadar kalacaksın?
B) Ben de bilmiyorum aşkın tarifini.
C) Kendi söyledi, kendi işitti.
D) Ne sordu ki cevap bekliyor?
E) Kimi dertten ağlar kimi sevinçten.

3. Kişisel bloglarla ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bireysel düşünceler aktarılmalıdır.
B) Tema seçimine dikkat edilmelidir.
C) Okurlar iletişim bilgilerine ulaşabilmelidir.
D) İlgili alanıyla ilgili yazılar yazılmalıdır.
E) Bilgilendirme para karşılığında yapılmalıdır.

4. Kaya Bilgegil, *Ziya Paşa Üzerinde Bir Araştırma* adlı eserinde, Ziya Paşa ile ilgili bütün kaynakları gözden geçirmiş, elde ettiği bilgileri tarafsız, bilimsel ciddiyetin göstergesi bir üslupla okuyucuya aktarmıştır.

Kaya Bilgegil'in bu parçada sözü edilen eseri, hangi türe özgü nitelikler taşımaktadır?

- A) Otobiyografi
B) Hatıra
C) Tarih
D) Biyografi
E) Günce

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemine çatı özelliği aranmaz?

- A) Eve yaklaşırken annesine olan özlemi iyice artmaya başladı.
B) Durup dururken gülmesine kimse bir anlam veremedi.
C) Aşağıya inen arkadaşının ardından seslendi.
D) Akşama kuvvetli bir yaz sağanağı gelmesi mümkündü.
E) Tatil için güneye gitme planlarını erteledi.

6. Günlük yazı türü ile ilgili olarak

- I. Günü gününe tutulan notlardan oluşur.
II. Üçüncü kişinin ağzından yazılır.
III. Gerçekler, yaşanılanlar değiştirilmeden aktarılır.
IV. Anlaşılır bir dille kaleme alınır.
V. Öykü ve romanlarda, anlatım biçimi olarak yararlanılabilir.

yargılarından hangisi ya da hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) II. ve III.
D) III. ve IV.   E) II, IV. ve V.

7. Aşağıdakilerden hangisi, içerik yönüyle “anı”ya en yakın yazınsal türdür?

- A) Makale B) Otobiyografi C) Deneme
D) Röportaj E) Gezi yazısı

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi, özne-yüklem ilişkisi yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) Bu kitap İtalya’da çok eski zamanlarda yazılmış.
B) Sınav kuralları ÖSYM’nin sitesinde açıklandı.
C) Evimizin yanındaki arsaya çocuk parkı yapılıyor.
D) TV programlarında çocukların psikolojisi de gözetilmelidir.
E) Sıcak havanın etkisiyle halk sahile döküldü.

9. Aşağıdaki dizelerin hangisinin yüklemi basit yapı-
lı bir fiildir?

- A) Sıdk ile terk edelim her emeli, her hevesi
B) Sılada sevdiğim aklıma düştü
C) Yıkıldı gönlümün tahtı, sarayı
D) Bir noktada birleşmiş vatanın dört bucağı
E) Orda geçti benim güzel günlerim

10. Aşağıdakilerden hangisinde ek-fiil kullanılmamıştır?

- A) Bu seveda, bulutlara benzemez.
B) Üstü kan köpüklü meşe seliyim.
C) Gitmek istediğimiz lokanta kapalıydı.
D) Ben yine gurbet yorgunuyum.
E) Bir adam tanırdım, pek ihtiyar...

11. Aşağıdaki dizelerin hangisinde etken geçişli bir eylem vardır?

- A) Dilimde sabah keyfiyle yeni bir umut türküsü
Kar yağmış dağlara, bozulmamış ütüsü
B) İhlamlarlar çiçek açtığı zaman
Ben güneş gibi gireceğim her dar kapıdan
C) Kimseye uğramam ben sana uğramadan
Kavlime sadığım, sadığım sana
D) Yağız atlar kışnedi, meşin kırbaç şakladı
Bir dakika araba yerinde durakladı
E) Gözlerimi kamaştırırsa da geleceğim sana
Şimdilik bağlayıcı bir takvim sorma bana

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok geçişsiz fiil kullanılmıştır?

- A) Kendi işlerimi hallettikten sonra çocukları kaldırırm ve kahvaltı ile günümüze başlarız.
B) Son 10 yıldır kariyerimi süper kahraman filmleri üzerine kurdum, çok başarılı işler yaptım.
C) Tiflis’te geçirdiğimiz üç gün boyunca şehrin büyük bir kısmını yürüyerek keşfediyoruz.
D) Eğer rastgelirseniz taze lorun üzerine incir sızmasının ya da taze lor ve karadut marmelatının tadına bakın.
E) Ertesi sabah gün doğumunu fotoğraflamak için erkenden kalkıyor, bütün hazırlıklarımı yapıyorum.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesi biçimindedir?

- A) Vergisini ödeyemeyenler için ek süre verilecekti.
B) Bu sporcumuz, aynı hatayı daha önce de yapmıştı.
C) Sokaklarda güvenliği yine gece bekçileri sağlayacakmış.
D) Dağcılardan biri bu dağın zirvesine daha önce de çıkmışmış.
E) Bunları söylemek o an benim de aklıma geliyordu.

GENEL TARAMA TESTİ

1. Aşağıdaki parçaların hangisi olay kaynaklı bir edebî metinden alınmıştır?

- A) Aslında Türk edebiyatı geç doğmuş bir edebiyat değildir. Birçok Batı ülkesinin edebiyatı kadar eskidir.
- B) Burada yapı olarak sadece bağlar arasına kurulmuş bağ evlerine rastlanıyor. Bağ evleri görünüşlerine göre ikiye ayrılıyor. Çatısız tek katlı olanlarına "dam", çatılı ve iki katlı olanlara "kule" deniyor.
- C) Kitapevleri artık romanların. Şiir, öykü, deneme, gezi, anı, biyografi... bütün bütün geri çekiliyor. Yayınevleri romandan başka hiçbir türün kitaplarını gururla sunmuyor, reklam etmiyor onları. Kitap eklerinin reklamlarda, billboardlarda, vitrinlerde, rafların ön sırasında hep roman. Varsa yoksa roman!
- D) Çocuklarda televizyon seyretme alışkanlığı sadece okul başarısını etkilemekle kalmıyor; fiziksel, sosyal, zihinsel ve duygusal gelişimlerini de yavaşlatıyor. Çünkü çocuk, televizyon başında yeterince hareket etmediği ve biriken enerjisini harcamadığı için devamlı kilo almaktadır.
- E) Sevinçten, şaşkınlıktan dizlerinin bağı çözüldü. Hemen çöktü. Karaya çıkan bölükler, ellerinde al bayraklar, kaleye doğru ilerliyorlardı. Kırk yıllık bir beklemenin son çabasıyla davrandı.

2. (I) Geçen gün ormanda yürürken bir ses duydum. (II) Sesin olduğu yöne doğru yürüdüm. (III) Çallıkların içinde yaralı bir kuş olduğunu fark ettim. (IV) Kuşun yanına gidip yarasına baktım. (V) Kuşu kucağıma alıp hemen eve döndüm.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisindeki fiil, yapısı yönüyle ötekilerden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) O gün yolcu vapuru ağzına kadar doluydu. (II) Sanki Kadıköy'de oturan tüm insanlar karşıya geçiyordu. (III) Sonbaharın son günleri olmasına rağmen hava güzeldi. (IV) Alışlageldik sonbahar rüzgârı da yoktu havada. (V) Gemimizin etrafında martılar doluydu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ek fiil farklı türden bir sözcüğe gelmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Önemli bir şahsiyetin hayatının anlatıldığı yazılara ---- denir. Bu yazılar, yazılmadan önce çok geniş bir araştırma yapılması gereklidir. Konu edilecek kişinin yaşamı ile ilgili her türlü bilgi, belge, haber, yazı ve fotoğraflar araştırılır ve tüm ayrıntılara ulaşılır. Sade bir dille, anlatılan kişinin dönemini, çevresini dikkate alarak yazılır. Tarafsız ve gerçekçidir. Asılsız bilgiye yer verilmez. Gereksiz ayrıntılar uzak durulur. Bilgi verme amacı en önemli özelliğidir. Açıklayıcı, öğretici anlatım türleri kullanılır. Dilin göndergesel işlevi kullanılır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdaki yazınsal türlerden hangisinin getirilmesi uygundur?

- A) biyografi B) anı
C) otobiyografi D) günlük
E) mektup

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işteş fiil, yapılışı yönüyle ötekilerden farklıdır?

- A) Öğrenciler sınıflara girerken itişti.
B) Silah sesini duyan kuşlar uçtu.
C) Eski günleri düşünüp düşünüp ağlaştık.
D) Ahırdaki kuzular bir koro hâlinde meleşiyor.
E) Stattan çıkan seyirciler hep bir ağızdan bağırış-yordu.

6. Belli bir alanda yazılan gönderilerin yer aldığı ve belirli bir konuda uzman kişilerin yazıp düzenlediği bloglardır. Bu bloglar; politika, pazarlama, yemek, İnternet, ekonomi, tasarım vb. konularda hazırlanabilir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Hayran kitle bloglarından
B) Kişisel bloglardan
C) Kurumsal bloglardan
D) Temasal bloglardan
E) Haber bloglarından

7. (I) Son yıllarda piyanolarımızı karşı karşıya değil, arka arkaya yerleştirerek çalmamızın iki önemli nedeni var: (II) Birincisi, bu şekilde yaptığımızda iki piyanonun sesi de seyirciye tam olarak ulaşıyor. (III) Bu durumda ses kalitesi de kimliğinden çok şey kaybediyor. (IV) İkinci neden ise arka arkaya çaldığımızda göz teması olmuyor ve bu, bütünüyle müziğe odaklanmamızı sağlıyor. (V) Göz teması olmadan, bütünüyle müziğe odaklanmak, sese daha fazla yoğunlaşmayı sağlıyor.

Düşüncenin akışına göre, “Oysa piyanolar karşılıklı konduğunda ikinci piyano kapaksız olduğu için, ses tavana çarptıktan sonra salona yansıyor.” **cümlesinin yukarıdaki parçada numaralanmış yerlerden hangisine getirilmesi uygun olur?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Her sınıfta otuz beşer öğrenci bulunuyor.
B) Bu yarışmada kazanma şansının ellide bir olduğunu söylediler.
C) Sporcumuz bu yarışmada yedinci olunca üzüldü.
D) Akdeniz oyunlarına iki yüz ellibir sporcu ile katıldık.
E) Okul ile evimizin arası üç yüz metredir.

9. Bu küçük evi görenler ilk görüşte pek bir şey anlamıyor ama daha sonra akıllarından çıkmıyor. İki kapısı olan ev bir masal evi gibiydi.

Yukarıdaki parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sayı sıfatı kullanılmıştır.
B) Belgisiz sıfat kullanılmıştır.
C) Bir sözcük hem niteleme hem belirtme sıfatı almıştır.
D) Adlaşmış sıfat kullanılmıştır.
E) Sıfat-fiil kullanılmamıştır.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, yay ayraçla belirtilen yere iki nokta (:) konmalıdır?

- A) Yazmaya şiirle başlamış ( ) Gençlik yıllarında bazı dergilerde, yerel gazetelerde şiirleri yayımlanmış.
B) Bilinçli okur kitap seçiminde son derece titiz davranır ( ) Önüne gelen her kitabı okumaz.
C) Yazar öncelikle uzun gözlemler yapıyor ( ) Yapıtına yönelik pek çok belge ve bilgi topluyor.
D) Yazarın son romanını okudum ( ) Bu romanında öncekilerden farklı bir yol izlediğini gördüm.
E) Ben yapıtlarımla ilgili eleştirilerde iki şeye bakarım ( ) Tarafsızlık ve yetkinlik.

11. Hangi ırmağa baksam akıyorsun derinden
Hazar, acılarınla ağlıyor kederinden

Bu dizelerde kullanılan edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir sözcük hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanılmıştır.
B) Bir sözcük, benzetme amacıyla bir başka sözcüğün yerine kullanılmıştır.
C) Tarihî bir olaya atıfta bulunularak telmih yapılmıştır.
D) Birbiriyle ilgili birden çok sözcük bir arada kullanılmıştır.
E) İnsan dışı varlığa insana özgü nitelikler verilmiştir.

12. Bir kuş sesi gelir dudaklarından
Gözlerin, gönlümde açan nergisler
Düşen öpüşlerdir dudaklarından
Mor akasyalarda ürperen seher

Bu dördlüğün uyak örgüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sarmal uyak
B) Düz uyak
C) Çapraz uyak
D) Mani tipi uyak
E) Örüşük uyak

GENEL TARAMA TESTİ

1. Çocuk denecek bir yaşta şiirle uğraşmaya başlayan sanatçı, ilk şiirlerini sade bir dille ve aruz ölçüsüyle yazmıştır. İlk şiir kitabı *Fırtına ve Kar* adını taşır. Bu kitapta bütün şiirler aruzla yazılmıştır. Bu şiirlerle aruzun ustalarından sayılmaya başlanmıştır. Kitaba adını veren, onun özgün bir üsluba ulaştığını gösteren “Fırtına ve Kar” adlı şiiri, okuma kitaplarına girmiş, törenlerde okunmaya başlanmıştır. Sanatçı, bu dönemdeki şiirlerini Muallim Naci, Tevfik Fikret ve Mehmet Akif’in, aruzu Türkçenin yapısına uydurma çabalarından hareketle ferdi duygulanmaları, hayata ve tabiata ait çeşitli görünüşleri şiire yerleştirme modasına uyarak oluşturmuştur.

Bu parça aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Biyografi B) Günce C) Mektup
D) Hatıra E) Gezi yazısı

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işaret zamiri, kişi zamiri ve belgisiz zamir kullanılmıştır?

- A) Depremle beraber herkes koşuşmaya başladı.
B) Bunları ondan başka kimseye anlatamam.
C) Yarın akşam bize onları da davet ettim.
D) Büyük küçük herkes bu parka geliyor.
E) O günden sonra onunla görüşmedik.

3. (I) Türkçe güçlü bir dildir, savının içeriği nedir? (II) Öncelikle Türkçe, matematiksel ifadelerle çevrilebilecek kurallarla tanımlanabildiğinden gerçek bir bilim dilidir. (III) Belirli ekler ve belirli seslerle, belirli anlamlarda kelimeler türetilmektedir. (IV) Hatta, kelime türetme ve kök bulmaya yönelik hazırlanmış bilgisayar programları, Türkçenin bu özelliklere sahip yegâne dil olduğunu kanıtlar. (V) Türkçeye karşı olan duyarlılık, gün geçtikçe kayıtsızlığa doğru yol alıyor. (VI) Buna bağlı olarak da Türkçedeki kirlenmeler artıyor. (VII) Dilimiz, zenginliğini ve güzelliğini korumakta zorlanıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf kaçınıcı cümleyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Bu sene sarışın yüzlü ilkbahar
Çimenler üstünde solgun yatıyor
Gizli bir elemle hıçkırın rüzgâr
Çiçekli dalları kımıldatıyor

Bu dizelerde kişileştirilen varlıklar aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) ilkbahar – rüzgâr
B) çimenler – dallar
C) ilkbahar – çimenler
D) sene – rüzgâr
E) rüzgâr – çiçek

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yüklem, gereklilik kipindedir?

- A) Yalnızlığın içindeki bu şehirden
Çok, çok uzaklara gitmeliyim
B) Bir rüyada yürür gibi geçerler
Evimin önünden her akşamüstü
C) Umutların mola verdiği yerde
Geceler bir nehir gibi akıyor
D) Sivas yollarında geceleri
Katar katar kağnılar gider
E) Arsalar apartmanlar arasından
Yürü kenar mahallelere doğru

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) Bir dahaki gezide fotoğraf makinemi evde bırakmayacağım.
B) Dışarı çıkmak için önce odasındaki oyuncakları toplayacak.
C) Siz sınavdan çıkana dek okulun bahçesinde bekliyecek.
D) Senin bize göre daha şanslı olduğunu söyleyebilirim.
E) Fotoğraftaki arkadaşlardan bazılarının adlarını hatırlayamıyorum.

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisi argoyu örneklemektedir?

- A) Bekleyirum bekleyirum kelmeysun.
- B) Yeni yılınızı kutlerim.
- C) Bu gözlüğün sapı kırılmalı.
- D) Adam, ne kadar dikkat etsek de bizi yine kekledi.
- E) Bugün sabahtan akşama kadar ders çalıştım.

8. Kendini tanımayan insan, başkasını nasıl anlayabilir? Kendi böbreğini bilmeyen birisi, başkasının böbrek sancısını nasıl anlatır? Bundan şu noktaya gelebiliriz: Kökünde gelenek olmayan hiçbir şey gerçekten yeni değildir. Evrensel sanat içinde yer kapmak, onun duvarına bir tuğla koymak başkalarını taklit ederek değil, onlara benzemeyerek, kendimiz olmakla mümkündür.

Bu parçada savunulan düşünce aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Toplumlar kendi köklerine bağlı kalarak evrensel sanata bir katkıda bulunabilir.
- B) Evrensel niteliğe sahip sanatsal yapıtlar bütün toplumları etkiler.
- C) Bir sanat eserinin geleceğe kalması, özgün olmasına bağlıdır.
- D) Başka kültürler hakkında bilgi sahibi olmayanlar, nitelikli sanat eseri veremez.
- E) Her toplum, kendi kültürüyle dünya üzerindeki varlığını sürdürür.

9. Aşağıdakilerden hangisi araç içinde verilen iletişim ögesinin açıklaması değildir?

- A) İletişim sürecinde mesajı gönderen ve iletişim sürecini başlatan ögedir. (kaynak)
- B) Bir kişinin diğer kişiye ya da bir grup insana iletmek istediği fikir, düşünce ya da duygunun sözlü ya da sözsüz biçimidir. (bağlam)
- C) Bilgi, duygu, düşüncelerin kaynak ve alıcı tarafından paylaşımının gerçekleşmesi sürecinde, iletişimin üzerine yüklendiği araçlardır. (kod)
- D) İletiyi oluşturan kodları algılayıp anlamlandıran kişidir. (alıcı)
- E) Alıcının algıladığı ve yorumladığı iletilere, sözlü ve ya sözsüz tepki verme sürecidir. (dönüt)

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem bağlaç hem ilgeç kullanılmıştır?

- A) Madem ki umutlusun, umudu yaşatmak için.
- B) Rüzgârın sünger gibi köpürmesi aklımızı aldı.
- C) Sadece senin geçtiğin bahçelerde çiçek açmaz.
- D) Dilsiz bir kar dökülür Uludağ'dan bu gece.
- E) Sen akşamlar içinde şu kumru gibi mahzun.

11. "Tiflis'i ilk kez 1989'da Sovyetler Birliği'nin sessiz bir güney eyaleti olduğu dönemde ziyaret etmiştik." **Bu cümlelerin yüklemi ile aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi arasında çatı yönünden benzerlik vardır?**

- A) Doğu ile Batı aynı zamanda enerji köprüleri vasıtasıyla da birbirine bağlanıyor.
- B) Dünya siyaset tarihi belirli dönemlerde yaşanan kırılmalarla bugünkü hâlini alıyor.
- C) Sevimli bu yer altı restoranında yalnızca altı yedi masa bulunuyor.
- D) Küresel barış ve huzurun sağlanması için yürütülen çalışmalara hız veriliyor.
- E) Doğu Akdeniz gazının önemli bir potansiyel oluşturmamasından dolayı bölgemizde yeni bir süreç başlatılıyor.

12. Köyde hava yavaş yavaş kararır. Ardından çingirak sesleri kaplar her yanı. Sürü, kanatlı kapının önüne geldiğinde çingirak sesleri yavaşlar. Kanatlı kapı iki yana gıcırdayarak açılır ve sürü avluya girer. Çingiraklar avluda yankılanır. Çingirak sesleri ve kapı gıcirtısı, akşamın en güzel müziğidir. Sürü ahıra girmiştir artık. Şimdi sıra traktördedir. Patırtılı bir sesle gelir traktör; kanatlı kapı ağır ağır açılır, traktör avluya girer, kapı tekrar gıcırdayarak kapanır. Kapı, sürünün çingiraklarına başka türlü, traktörün gürültüsüne başka türlü gıcırda.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yinelemelere yer verilmiştir.
- B) İşitsel ögelerden yararlanılmıştır.
- C) İzlenimler aktarılmıştır.
- D) Niteleyici sözcüklerden yararlanılmıştır.
- E) Doğaya özgü nitelikler insana aktarılmıştır.

GENEL TARAMA TESTİ

1. Artık ayakta duramayacaktı. Pastacıda dirseklerini masaya dayadı ve başını avuçlarının içine aldı. Yüzü ya-
nıyor ve şakakları zonkluyordu. Karşıkı eczaneden bir
termometre almayı düşündü. Kımıldayacak hâlde de-
ğildi. Eve taksi ile gitmeliydi. Belki ateşi vardı. Boğa-
zında bir gıcık ve öksürdü. Hoca üç sene evvel Neri-
man'ı muayene ettikten sonra onun da göğsünü bir
dinlemiş, dikkat tavsiye etmişti. Sonradan yapılan iki
radyografide ganglyonlar dolgundu ve şezen şıyranı
anatomik meybinden fazla sağa kaymış görünüyordu.
Bu bir gürültüsüz mücadele ve daha fena günlere ha-
zırlık tablosuydu. Günlerden beri artan iştahsızlık ve
derin yorgunluk fena günlerin yaklaştığını haber ver-
miş olabilirdi. Şimdi ateşi de varsa, kaderinin üstünde
şemet kasırgası esmeye başlamış demekti. Hem Ni-
lüfer hem ben... Ve meteliksiz...

**Bir romandan alınan bu metinle ilgili olarak aşağı-
dakilerden hangisi söylenemez?**

- A) III. kişili anlatım kullanılmıştır.
- B) İlahi anlatıcının bakış açısıyla yazılmıştır.
- C) Olay kronolojik bir sırayla anlatılmıştır.
- D) Bir polisiye romandan alınmıştır.
- E) Psikolojik romana özgü nitelikler ağır basmaktadır.

2. Hikâye türü ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangi-
si söylenemez?

- A) Belli bir olay etrafında düzenlenmesi
- B) Ele alınan olayın kurmacaya dayanması
- C) Kişi, yer ve zaman gibi unsurlara yer verilmesi
- D) Dilin göndergesel işlevde kullanılması
- E) Olayın hâkim bakış açısı, kahraman bakış açısı
veya gözlemci bakış açısıyla anlatılması

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (')
yanlış kullanılmıştır?

- A) TRT'nin yeni dizileri birçok izleyicini ilgisini çekiyor.
- B) 16.30'da burada olacağını söylemişti.
- C) Avukat Arzu Hanım'dan yarın için randevu aldım.
- D) Sivaslılar'ın misafirperverliğine diyecek yok.
- E) 25'inci yaş gününde onun yanında kimse yoktu.

4. Bende hiç tükenmez bir hayat vardı
Kırlara yayılan ilkbahar gibi
Kalbim hiç durmadan hızla çarpardı
Göğsümün içinde ateş var gibi

**Bu dördütle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi
yanlıştır?**

- A) Redif vardır.
- B) 6+5 duraklı olarak yazılmıştır.
- C) Zengin uyak kullanılmıştır.
- D) II. ve IV. dizelerde ulama vardır.
- E) Benzetme sanatından yararlanılmıştır.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belgisiz adıl kul-
lanılmıştır?

- A) Bazı günler hiçbir şey yemedim.
- B) Birkaç kişi bu işi bir günde bitirir.
- C) Artık hiç kimse sana yardım edemez.
- D) Çoğu insan bu güzelliklerin farkında değil.
- E) Hiçbir başarı rastlantı değildir.

6. Bizdik o hücumun bütün aşkıyla kanatlı
Bizdik o sabah ilk atılan safta yüz atlı

Uçtuk Mohaç ufkunda görünmek hevesiyle
Canlandı o meşhur ova at kişnemesiyle

Dünyaya veda ettik, atıldık dolu dizgin
En son koşumuzdur bu! Asırlarca bilinsin

Geçtik hepimiz dört nala, cennet kapısından
Gördük ebedi cedleri, bir anda yakından

Lakin kalacak doğduğumuz toprağa bizden
Şimşek gibi bir hatıra nal seslerimizden

**Bu beyitlerde aşağıdaki şiir türlerinden hangisine
özgü nitelikler ağır basmaktadır?**

- A) Pastoral
- B) Lirik
- C) Epik
- D) Didaktik
- E) Dramatik

7. Şarkılara sordum söylemediler
Anılara yalvardım bilemediler
Ufukları aradım görünmediler
İzlerini nerede bulurum senin

Bu dördlükte ağır basan sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teşbih B) Teşhis C) Telmih
D) Cinas E) Mecazımürsel

8. Olay çevresinde gelişen edebî metinlerde, metin-yazar ilişkisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yazarların metinlerini kurmacadan yararlanarak kaleme aldığı
B) Metnin anlaşılmasında yazarın dili doğru kullanmasının payı olduğu
C) Yazarların eserlerini yazarken gözlemlerinden yararlandığı
D) Yazarların eserlerini oluştururken sözcükleri ilk anlamlarıyla kullanmaya özen gösterdikleri
E) Yazarların eserlerini değişik bakış açılarından yararlanarak oluşturduğu

9. Aşağıdaki parçalardan hangisinin bir hikâyeden alındığı söylenemez?

- A) Şeref Taşlova, Kars'ın Çıldır ilçesine bağlı Gülyüzü köyünde dünyaya geldi. Sanatçı, Âşık Şenlik'in oğlu Kasım Usta'ya çırak oldu ve elinde sazı ile yurdun çeşitli yörelerini gezdi. 1964'ten itibaren Kars Radyosu'nda programlar yapmaya başladı.
- B) Şimdi bu ateş gibi yanan düz ova benim gözüme karanlık ormanlar gibi korkunç görünüyordu. Birdenbire uzakta Hasan Dağı'nın dibinde tatlı bir serap gördüm! Durgun bir su görünüyordu. Suyun boyunca uzanmış ağacın arasında, sanki büyükçe bir köy yahut şehir vardı.
- C) Dönüp baktım. Yolum kenarındaki daha boyunu posunu almamış taze deve dikenleriyle karabaşlar erik lezzetinde bana baktılar. Dişlerim kamaştı. Yolda kimsecikler yoktu. Bir evin damını, uzakta uçan bir iki kuşu, yaprakların arasından denizi gördüm.
- D) Araba koşulmuştu, handan çıktık, tekrar kızgın güneş altında yürümeye başladık. Havada ara sıra girdaplar oluyor ve direk gibi bir toz sütunu kırların yüzünden koşarak yükseliyor ve yerden bir kuş kalksa ufak bir toz bulutu beraber kalkıyordu.
- E) Yolum kenarına oturdum. Az ötemde bir eşek otuluyor. Onun da rengi çağla bademi, ağzı, dişleri, kulakları boynu ne güzel! Otluyor. Otları âdeta çatırdatabiliyor. Belki de bu çatırtılı sesi "hişt hişt" diye duymuşumdur.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yalnız" sözcüğü ilgeç göreviyle kullanılmıştır?

- A) Yalnız benim için bak yeşil yeşil.
B) Git oğul yalnız vatanını unutma.
C) Bu bölgede yalnız yaşamak zor.
D) Eşini kaybeden nine yalnız kaldı.
E) Yalnız adam yine ufkun derinliğine dalmış.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) O sözleri söylemediğini iddia etti.
B) Onun birinci olması bizi memnun etti.
C) Mücevherlerini yolculuk sırasında kayıp etti.
D) Kendisine bir tuzak kurulduğunu son anda fark etti.
E) Pazar günü akşama kadar tarlada babasına yardım etti.

12. Kalenderin biri köyden sabahleyin fırlar,
Arar nasibini, avdetde kırdak akşamlar.
Biraz geçince kavi dişlerinde bir ceylan,
İner yakındaki vadiye karşıdan arslan.
Yiyip şikârını (avını) arslan, dalınca ormanına;
Sürüklenir, yanaşır tilki sofranın yanına.
Doyar efendisinin artığıyla, sonra yatar.
Herif düşünmeye başlar, eder de hâlde nazar.
"Cenab-ı Hak ne kadar merhametli, görmeli ki
Açım demekle iş göremez bir topal tilki,
Ayağına gönderiyor rızkın en mükemmeli.
O hâlde çekmeli insan çalışmadan elini.
Yazık bu ana kadar çektiğim sıkıntılara!"
Sabah olunca herif dağ başında bir mağara
Tasarlayıp ebedî itikafa (uyku) niyet eder.
Fakat işittiği bir sesle silkinir, uyanır:
"Dolaş da yırtıcı arslan kesil, behey miskin!
Niçin yatıp kötürüm tilki olmak istersin?
Elin, kolun tutuyorken çalış, kazanmaya bak!
Ki artığınla geçinsin senin de bir yatalak!"

Bu şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Manzumeye özgü nitelikler ağır basmaktadır.
B) Bir ileti söz konusudur.
C) Ahenk unsurlarından yararlanılmıştır.
D) Bir olay örgüsü söz konusudur.
E) Serbest tarzda yazılmıştır.

GENEL TARAMA TESTİ

1. Aşağıdaki metinlerden hangisi hâkim anlatıcının bakış açısıyla yazılmıştır?

- A) Kamarada yalnızdı; pencere kenarına oturdu. Vapur önünden geçerken yaliya, kendi yatak odasına, balkonuna baktı, içi sızladı. O odada, üç gecedir ne çektiğini bir kendisi bir de Allah bilirdi. Düşündü, düşündü, en sonunda, yine Kadıköy'e geçerek biraderi Şemseddin'i görmeye karar verdi.
- B) Meyve bahçeleri pembe, beyaz çiçeklere büründü; çevreye ağır bir koku yayıldı. Geçen yıldan kalma çürük, küflenmiş otlar, sandıklardan döküldü. Geceyi ekşi bir koku sardı.
- C) Bütün gün, gökyüzü gri bulutlarla kaplı kaldı. Zaman zaman şimşek çaktı. Eşarbi başının üzerinde dalgalanan Anna, kuruyan çamaşırları toplamaya gitti. Nemli rüzgâr yüzüne vurdu.
- D) Leyla, soru sormaya çekinirdi bana. Tepkimden korkardı. Halbuki ne kadar uysal bir şekilde kapıyı açmıştı. İçime canım sıkıldığında. Oysa hep, bunun fırtına öncesi sessizlik olduğuna inanır, bulunduğum odadan bile uzak durmaya çalışırdı.
- E) Gittikçe arı vızıltıları artıyor, iri çiçeğin yöresinde. Bir anda iri çiçeğin tacının üstü kanatları titreyen yüzlerce arıyla örtülüyor, pul pul... Uzak çeltik tarlasından yeşil bir buğu yükseliyor, yeşil, patlamaya hazır bir buğu...

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde edat ya da bağlaç yoktur?

- A) Başarsan da kaybetse de hep gül.
- B) Sen de beni böyle hatırlamak istersen değil mi?
- C) Burada bütün gözleri bir siyah el bağlıyor.
- D) Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller.
- E) Bu bahar yalnız mesut günler taşımaktadır.

3. Kentin en yüksek noktasındayız (I) Kentin üstünde gri bir örtü (II) Gemiler, liman, evler görünmüyor sisten (III) Derken sis tabakasını dağıtmaya başlıyor acı bir rüzgâr (IV) Karşımızda tarihî liman, karınca büyüklüğünde gemiler, yüzlerce ev arasından yükselen gökdelenler (V)

Yukarıdaki numaralanmış yerlerden hangilerine üç nokta (...) konmalıdır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) IV ve V

4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde "imgesel" bir anlatım yoktur?

- A) Mavi, masmavi bir ışık
Ortasında yüzmekteyim
- B) Şimdi bir rüzgâr geçti buradan
Koştum ama yetişemedim
- C) Dağlara, denizlere, ovalara
Uzansaydık yağarak iplik iplik
- D) Yalnızlık bir yağmura benzer
Yükselir akşamlara denizlerden
- E) Bir yanımda kelebekler uçuyor
Bir yanımda kar suları akıyor

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) Tarihî köprüyü geçtikten sonra ilk sapaktan sağa döneceksiniz.
- B) Sabahdan beri her yerde o kitabı arıyorum ama hâlâ bulamadım.
- C) Son durağa geldiğimizde otobüste birkaç yolcu kalmıştı.
- D) Yüzyılımızın en tehlikeli hastalığına karşı tedavi yöntemleri geliştiriliyor.
- E) Sorumluluk sahibi insanların daha başarılı olduğu belirtiliyor.

6. Sen kubbesinde ince bir mozaik arar da

Gezersin kırk asırlık mabedin içini

Bu dizelerdeki altı çizili fiille çatı bakımından özdeş sözcük, aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Canım sıkıldığında balık tutmaya giderim.
- B) Rüya gibi bu akşamı aklıma kazıdım.
- C) Kerim Can, evin köşesine kadar hızlı hızlı yürüdü.
- D) Bakan birkaç fabrika açıp Ankara'ya döndü.
- E) Yüzü aşkın insan meydanda toplanmıştı.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili zamir gerektiğinde sıfat olarak kullanılamaz?

- A) Zamanı nasıl kullanacağımızı hiçbirimiz bilmiyorduk.
 B) Öğrencilerin bazıları yine ödevlerini getirmeyi unutmuş.
 C) Kimse ona bu kötü haberi söylemek istemedi.
 D) Sahildeki o küçük çay bahçesini birçoğumuz biliyorduk.
 E) Adamın biri elindeki bahçe makasıyla çiçekleri bu-
 duyordu.

8. Bir dalda iki gonça iki gül
 Birbirlerine olurlar bülbül

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerde hangi edebî sanatta yer verilmiştir?

- A) Tenasüp B) Telmih C) Cinas
 D) Tariz E) İntak

9. Aşağıda günlük türünde yazılmış olan eserler ve yazarlarından hangisi yanlış olarak verilmiştir?

- A) Ömer Seyfettin – *Ruzname*
 B) Nurullah Ataç – *Günce*
 C) Salah Birsal – *Günler*
 D) Tomris Uyar – *Gündökümleri*
 E) Hilmi Yavuz – *Damla Damla Günler*

10. Ölçü zarfları; fiilin, fiilimsinin, sıfatın, adlaşmış sıfatın ya da başka bir zarfın anlamını miktar, ölçü bakımından etkileyen, onların ne kadar olduğunu gösteren sözcüklerdir. Bu sözcükler sayı, eşitlik, karşılaştırma, üstünlük, aşırılık, derece gibi anlamlar taşımaktadır.

Bu parçada dil, hangi işlevde kullanılmıştır?

- A) Sanatsal işlevde
 B) Dil ötesi işlevde
 C) Heyecana bağlı işlevde
 D) Alıcıyı harekete geçirme işlevinde
 E) Kanalı kontrol işlevinde

11. I. Yaz dostum, selam almayana yiğit denir mi?
 II. Yaz dostum, güzel sevmeyene adam denir mi?
 III. Yaz dostum, boşa geçmiş ömre yaşam denir mi?
 IV. Yaz dostum, bir dünya ki haklı haksız karışmış.
 V. Yaz dostum, su üstüne yazı yazsam kalır mı?

Yukarıdaki dizelerden hangi ikisinde adlaşmış sıfat yoktur?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
 D) III ve V E) IV ve V

12. Masallar; olaya dayalı, sanatsal metinlerdir. Genellikle bir şiiir ile başlar. Masallarda yer ve zaman belirsizdir. Olaylar, hayali mekânlarda geçer. Olay, belirsiz bir geçmiş zamanda gerçekleşir. Anlatımda öğrenilen geçmiş zaman ya da geniş zaman kullanılır. Kahramanlar genellikle devler, periler, cinler, padişahlar, prensler vb. kişilerdir.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

13. Aşağıdaki dizelerin hangisinde hem uyak hem redif vardır?

- A) O, beyaz bir kuştı, uzun kanadı
 Ardında ışıktan bir iz bıraktı
 B) Duymaz bu ânda taş gibi kalbinde bir sızı
 Farketmez anne toprak ölüm mâceramızı
 C) Saadet benziyor boş bir seraba
 Düşüyor her seven gönül azaba
 D) Çiçeklerle açar, sularla çağlar
 Rehğüzârı olur bahçeler, bağlar
 E) Bir insan yüreği saklı bu seste
 Bu benim derdime uyan bir beste

9. SINIF

VİP TESTLERİ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI CEVAP ANAHTARI

Test 1:	1-B	2-B	3-E	4-C	5-B	6-C	7-E	8-B	9-D	10-C	11-D						
Test 2:	1-D	2-B	3-A	4-C	5-E	6-C	7-A	8-B	9-C	10-E	11-C	12-D	13-A	14-B			
Test 3:	1-A	2-C	3-C	4-B	5-E	6-A	7-D	8-E	9-D	10-C	11-C						
Test 4:	1-A	2-C	3-E	4-A	5-B	6-B	7-D	8-E	9-E								
Test 5:	1-C	2-D	3-B	4-A	5-D	6-C	7-A	8-E	9-D								
Test 6:	1-D	2-E	3-B	4-B	5-A	6-B	7-E	8-B	9-C	10-A							
Test 7:	1-C	2-E	3-C	4-D	5-E	6-B	7-B	8-A	9-E	10-D							
Test 8:	1-E	2-B	3-E	4-A	5-B	6-E	7-D										
Test 9:	1-B	2-D	3-E	4-D	5-A	6-C	7-A	8-C	9-D	10-D	11-E	12-B					
Test 10:	1-A	2-A	3-E	4-B	5-D	6-C	7-C	8-A	9-E	10-D	11-B	12-A					
Test 11:	1-E	2-B	3-E	4-B	5-C	6-A	7-C	8-B	9-D	10-A	11-C	12-B					
Test 12:	1-C	2-A	3-C	4-C	5-B	6-C	7-E	8-B	9-A	10-C							
Test 13:	1-A	2-E	3-E	4-C	5-C	6-A	7-E	8-E	9-A	10-E	11-C						
Test 14:	1-B	2-A	3-E	4-B	5-B	6-C	7-C	8-D	9-D	10-B	11-A	12-A	13-B				
Test 15:	1-D	2-B	3-D	4-E	5-D	6-E	7-D	8-E	9-C	10-E	11-E						
Test 16:	1-D	2-D	3-D	4-B	5-E	6-D	7-C	8-C	9-B	10-A	11-E	12-A					
Test 17:	1-C	2-D	3-B	4-C	5-D	6-B	7-E	8-C	9-D								
Test 18:	1-A	2-D	3-C	4-E	5-B	6-A	7-E	8-E	9-A	10-C	11-D	12-B					
Test 19:	1-B	2-A	3-C	4-E	5-C	6-E	7-C	8-A	9-C	10-B	11-D	12-E					
Test 20:	1-C	2-D	3-B	4-A	5-E	6-C	7-C	8-B	9-B	10-A	11-D	12-E	13-A	14-C			
Test 21:	1-A	2-D	3-C	4-B	5-D	6-E	7-B	8-D									
Test 22:	1-E	2-A	3-E	4-C	5-E	6-D	7-E	8-E	9-C	10-E							
Test 23:	1-C	2-A	3-A	4-C	5-E	6-D	7-D	8-A	9-C	10-E	11-D	12-C					
Test 24:	1-E	2-D	3-B	4-C	5-C	6-B	7-D	8-E	9-D	10-E	11-D	12-C	13-C				
Test 25:	1-C	2-B	3-E	4-B	5-E	6-D	7-C	8-B	9-C	10-C	11-B	12-D	13-B				
Test 26:	1-B	2-E	3-C	4-E	5-D	6-E	7-B	8-D	9-D	10-D	11-C	12-D					
Test 27:	1-D	2-B	3-A	4-E	5-B	6-E	7-E	8-A	9-D								
Test 28:	1-C	2-D	3-A	4-B	5-C	6-B	7-C	8-E	9-A								
Test 29:	1-C	2-D	3-C	4-C	5-C	6-E	7-B										
Test 30:	1-B	2-C	3-A	4-E	5-E	6-D	7-B	8-C	9-A	10-E							
Test 31:	1-E	2-E	3-C	4-C	5-C	6-D	7-B	8-E	9-D	10-D	11-A	12-C	13-D	14-B			
Test 32:	1-A	2-A	3-B	4-A	5-D	6-C	7-E	8-B	9-C	10-C	11-D	12-B					
Test 33:	1-A	2-B	3-B	4-E	5-D	6-D	7-E	8-C	9-D	10-B	11-E	12-B	13-A				
Test 34:	1-D	2-C	3-A	4-D	5-E	6-B											
Test 35:	1-D	2-E	3-C	4-C	5-E	6-B	7-D	8-B	9-A	10-B							
Test 36:	1-C	2-E	3-B	4-A	5-E	6-B	7-B	8-A	9-C	10-B	11-A	12-D	13-B	14-D			
Test 37:	1-B	2-E	3-D	4-C	5-E	6-B	7-E	8-D	9-E	10-B	11-E	12-C	13-D	14-B			
Test 38:	1-A	2-E	3-E	4-A	5-C	6-A	7-E	8-B	9-D	10-C	11-E	12-E					
Test 39:	1-E	2-C	3-D	4-B	5-D	6-A	7-B	8-D	9-E	10-B	11-E	12-A	13-B	14-A	15-C	16-C	
Test 40:	1-D	2-B	3-E	4-C	5-D	6-D	7-E	8-E	9-C	10-C	11-A						
Test 41:	1-A	2-A	3-E	4-B	5-B	6-A	7-B	8-E	9-C	10-B	11-A	12-E	13-E	14-A			
Test 42:	1-B	2-B	3-C	4-D	5-B	6-C	7-B	8-B	9-D	10-E	11-A						
Test 43:	1-E	2-B	3-D	4-A	5-E	6-C	7-E	8-B	9-C	10-A	11-E	12-C	13-E	14-C			
Test 44:	1-A	2-E	3-E	4-D	5-D	6-B	7-B	8-E	9-E	10-A	11-E	12-D	13-B				
Test 45:	1-E	2-C	3-B	4-A	5-A	6-D	7-C	8-D	9-E	10-E	11-E	12-C					
Test 46:	1-A	2-B	3-D	4-A	5-A	6-C	7-D	8-A	9-B	10-A	11-B	12-E					
Test 47:	1-D	2-D	3-D	4-C	5-C	6-C	7-B	8-D	9-A	10-A	11-C	12-E					
Test 48:	1-A	2-C	3-C	4-E	5-B	6-B	7-C	8-A	9-C	10-B	11-D	12-B	13-C				